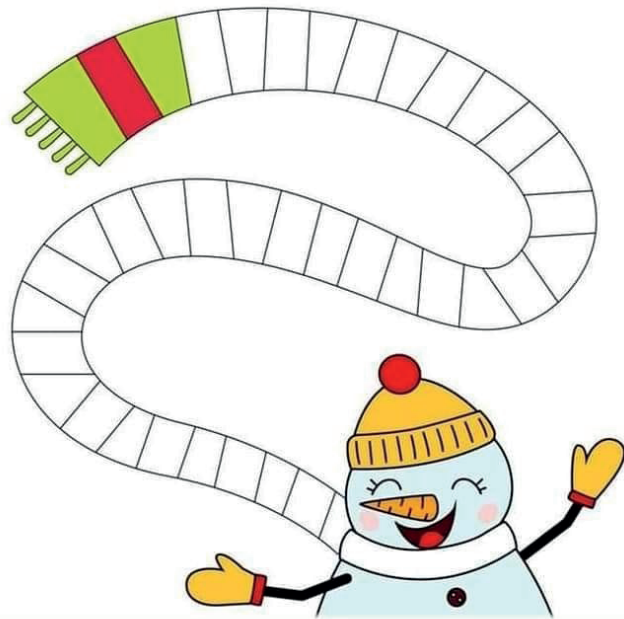
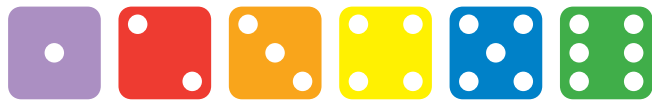

Aktivity na webu

Každý měsíc chystáme aktivity pro vás a vaše děti na webu www.namaleruzi.cz.

V sekci „Život Na Malé Růži“ tak můžete najít hry, hádanky, křížovky a mnoho dalších aktivit, které rozvíjí dětskou zručnost a představivost.

V lednu si můžete zimní dny zpestřit výrobou papírových vloček a vytvořit si tak krásnou zimní výzdobu. Připravili jsme pro vás šablony ke stažení, ve kterých najdete nejen vzory, ale i snadný návod, jak na to.

Soutěž – Vyhrajte voňavý balíček zimní pohody!

Zima je obdobím klidu a odpočinku, kdy si naše tělo i mysl zaslouží péči a harmonii. Proto jsme pro vás připravili soutěž o esenciální oleje máta, eukalyptus a levandule od Botanicusu, které jsou ideálním společníkem pro zimní dny:

- máta osvěží vaše smysly,
- eukalyptus uleví dýchacím cestám,
- levandule vás zklidní a připraví na odpočinek.

A jak se zapojit? Stačí odpovědět na naši zimní hádanku:

Lehká jako peříčko,
nemá ráda teplíčko.
Tančí něžně snad i lehce,
roztát v kapku vody nechce.
Potká-li své sestřičky
svět je bílý celičký.

Své odpovědi zasílejte na e-mail sousedede@namaleruzi.cz do 31. 1. 2025.

Ze správných odpovědí vylosujeme jednoho výherce, který získá voňavý balíček esenciálních olejů.

Hodně štěstí a těšíme se na vaše odpovědi!

4				7		3		6
2		9						4
	5		2					
		7	1		8			
	6			2			8	
	3							5
9				6				
		3						
	1				4		3	

růžový playlist

naši sousedé

Pro F&S group vydává Idealab, s.r.o.
Editorka: Adéla Zahálková, Kamila Zemanová
sousedede@namaleruzi.cz

Toto číslo vychází v lednu 2025.
Neprodejně.
www.namaleruzi.cz/nasi-sousedede

Růžové noviny 01

Drahelčický sousedský měsíčník, leden 2025

O Malé Růži v Drahelčicích

Co vás čeká v lednu

Lednové pranostiky
Pokus s ledem
Tip na výlet
Soutěž
Hasičský ples

Lednoví druhové – vánice a mrazové

Začíná nám prvních třicet jedna dní letošního roku. Měsíc ledu, někde také známý jako měsíc vlka. Jak již stará pranostika v nadpisu napovídá, je to král mrazu, sněhu a vánic.

Kde má leden kořeny?

České názvy našich kalendářních měsíců mají velmi staré kořeny, a to až v praslovanštině. Naši předchůdci je odvozovali od nejtypičtějších přírodních jevů spojených s daným obdobím. Za názvem tak nestojí nic složitého a měsíc leden se zkrátka jmenuje po ledu.

V mnoha jazycích je název prvního měsíce roku odvozen z latinského Ianuarius (například anglické označení January). Takto se nazýval bůh Janus z římské mytologie, který je mimo jiné symbolem začátků, konců, vchodů a dveří. V některých kulturách východní Evropy byl také leden pojmenován jako měsíc vlka. To má původ v severských tradicích. V tomto období vlci nejvíce vyli na měsíc, když pátrali po potravě, která je v zimě velmi vzácná.

Leden v číslech

Podle kalendáře má leden 31 dní a přesněji 744 hodin. I když dny po zimním slunovratu (21. prosince) začínají zase postupně přibývat, je to měsíc s nejkratšími dny celkově. Na začátku ledna slunce vychází až po sedmé hodině ranní a zapadá kolem 16. hodiny. Den tak trvá přibližně osm hodin. Na konci měsíce se délka dne prodlouží na zhruba devět hodin.

Průměrná teplota se pohybuje kolem -1 °C. To z něj činí jeden z nejchladnějších měsíců v roce. Lednové mrazy však mohou být ještě mnohem drsnější. Nejnížší teplota, která byla v tomto měsíci v Česku naměřena, dosáhla v roce 1942 na stanici Chlum u Třeboně extrémních -36,2 °C.

Kouzelník s ledem

Umíte nadzvednout ledovou kostku, aniž byste se jí dotkli? My ano! Vyzkoušejte si s námi tento jednoduchý pokus, který zvládne úplně každý.

Co budete potřebovat:

- miska s vodou
- plastová miska
- kostka ledu
- provázek
- trochu soli

Jak na to:

Naši kostku ledu vložíme do plastové misky. Následně si vezmeme provázek a namočíme ho v připravené vodě. Provázek středem položíme na kostku a led rovnoměrně posolíme. Jakmile led posolíme, začne nám tát rychleji a v okolí provázku rozmrzne. Studený led však stejně brzy způsobí, že zas provázek zamrzne. Zhruba po 10 sekundách od posypání můžete led jen za pomoci provázku zvednout.

Známé i neznámé pranostiky

K lednu se váže i mnoho starých pranostik. Jak již bylo řečeno výše, naši předkové věnovali velkou pozornost přírodním jevům a počasí, což se promítlo i do těchto lidových rčení. Pojďte si s námi některé z nich připomenout a vysvětlit.

„Na Nový rok o slepičí krok, na Tři krále o krok dále.“ – Tato pranostika připomíná stále se prodlužující dny a krátící se noci. Lidé ji rádi zdůrazňovali jako příslib nadcházejícího jara.

„Je-li tříkrálová noc hvězdnatá, budou se rodit beránci, býčci, kozlíci a kluci.“ – Svátek Tří králů (6. ledna) doprovázelo mnoho dalších podobných moudrostí.

„Leden jasný, roček krásný.“ – Pokud budou lednové dny převážně slunečné bez sněhových bouří, lze očekávat příznivý a krásný i celý zbytek roku.

„Je-li teplo v lednu, sahá bída ke dnu.“ – Zemědělci v lednu vítali spíše mrazivé dny, než ty teplé a deštivé, které mají nepříznivý vliv na úrodu.

„Když v lednu včely vyletují, to nedobří rok ohlašují.“ – Mnoho lednových pranostik využívá stejně zvířata. Včely obvykle přechkávají leden v úlu, a pokud se rozhodnou vyletět, není to považováno za dobré znamení.

„Mnoho sněhu v lednu, mnoho hřibů v srpnu.“ – Pranostika poukazuje na to, že sněhová pokrývka v lednu zajistí při tání na jaře houbám dostatek závlahy. Zároveň je ochrání před tuhými mrazy.

Ledová zábava na víkend

Také vám přijde, že se v lednu nedá nic dělat? Nezoufejte. Přinášíme vám skvělý tip na víkendový výlet, kde se rozhodně nudit nebudete. Navíc si ho užijí všechny věkové kategorie.

Navštivte **Ice Magic ledový park** v Praze na Vinohradech. Z Malé Růže se sem dostanete za necelou hodinu jízdy autem a zaparkovat můžete hned vedle vstupu do TJ Sokol Praha – Královské Vinohrady. Na rozloze 2000 m² uvidíte ledovou výstavu, na níž pracovali řezbáři z nejrůznějších koutů Evropy. Můžete se těšit na vyřezané dinosaury, princezny anebo například ledový Cadillac i s možností usazení. Rozhodně si také nezapomeňte vyzkoušet snowtubing nebo ochutnat občerstvení z místního ledového baru. Jednorázový vstup pro osobu vás vyjde na 250 Kč a pro děti do 80 cm je zcela zdarma.

Pro více informací hledejte www.icemagic.cz

Odkud k nám přišli sněhuláci?

První sněhové stopy

Úplně nejstarší zmínky o tvorbě postav ze sněhu pochází z Evropy. Lidé je stavěli v rámci nejrůznějších zimních oslav. S určitostí se však sněhulák poprvé objevil ve 14. století v modlitební knize hodinek (Book of hours). Zde je na miniatuře zobrazen s až zesměšňujícím výrazem. Někteří odborníci se domnívají, že je symbolem hříchu a zlých sil.

Podle některých kulturně-historických analýz je sněhulák také skryt na obraze nazvaném Lovci ve sněhu slavného vlámského malíře Pietera Bruegela. Není zde však jasně rozpoznatelný, a tak se o tomto důkazu můžeme pouze dohadovat.

Z duchovního ochránce k moderní ikoně

Sněhulák v historii nesloužil jen jako prostá zimní dekorace. V průběhu let zastával nejrůznější symboly, jež nesly odkazy na naše lidské radosti, strasti a hodnoty. Naši středověcí předchůdci využívali sněhuláky jako ochránce proti zlým duchům. Fungovali podobně jako například dnešní strašáci na poli. V renesanci byl například sněhulák široce vnímán jako symbol pomíjivosti. Připomínal lidem, že vše má svůj konec a byl spojován s koloběhem života.

Lednu vládne zelenina

Zimní měsíce jsou zpravidla na sezónní potraviny chudší. To však neznamená, že tu žádné nemáme. Už naši předci by nám potvrdili, že se v lednu vyplatí jíst kořenovou zeleninu. Mezi lednové speciality patří především batáty, celer, řepa, mrkev, kapusta, pórek, zelí, ale také kaštiny nebo jablka. Všechna tato zelenina a ovoce jsou dobře skladovatelná a plná vitamínů a minerálů, které jsou během zimních měsíců opravdu potřeba. Například celer obsahuje vysoké množství vlákniny, která prospívá střevní mikroflóře. Mrkev je zas známá svým vysokým obsahem beta-karotenu, který tělo přeměňuje na vitamín A prospěšný pro zdraví pokožky a zraku. V lednu se tedy zaměřte na nákup výše zmíněné zeleniny a ovoce, a to především od lokálních farmářů a zemědělců. Neuděláte také chybu, pokud sáhnete po zavařeninách (marmelády, kompoty) nebo zamraženém bobulovitém ovoci. Z hlediska nutričních hodnot a ekologického dopadu je lepší volbou, než koupě toho „čerstvého“, dováženého do hypermarketů přes půl světa.

Na krku šála, na hlavě hrnec, nos z mrkve, oči z knoflíků a tělíčko ze tří sněhových koulí. Všichni ho známe a minimálně jednou za život postavíme. Možná vás překvapí, jak dlouho už sněhuláci stojí každou zimu po našem boku.

Zhruba od 19. století se stal sněhulák ztělesněním dětských radovánek a příjemných rodinných chvilék strávených během zimních měsíců. Později ve 20. století a dnes zaujímá místo populární ikony masové kultury. Během zimy a svátečních dnů jsou sněhuláci často využíváni jako nástroje nejrůznějších marketingových kampaní anebo jako postavy svátečních pohádek a filmů. Velké popularitě se těší například pohádkový sněhuláci Jack Frost nebo Olaf z Ledového království.

Sněhuláci, kteří lámou rekordy

Titulem největšího sněhuláka na světě se mohou pyšnit Spojené státy americké. Zde byl postaven v roce 2008 sněhulák ve tvaru ženy jako pocta místní političce Olympii Snoweové. Na jeho stavbu bylo potřeba necelých 6 000 tun sněhu. Jeho ruce byly tvořeny devítimetrovými smrky, oči vánočními věnci a řasy šestnácti lyžemi. U nás v České republice se narodil největší sněhulák v Dlouhé Třebové roku 2005. Vyrosl do výšky 8,52 metru, a když mu na hlavu posadili klobouk, tak se jeho výška vyšplhala až na necelých 10 metrů.

Couračka – staročeská polévka na zahřátí

Pokud hledáte inspiraci, co si v chladných dnech uvařit, vyzkoušejte tuto tradiční českou polévku. Nejen že vás zahřeje, ale také dobře zasytí a podpoří vaše trávení. Celá výroba je navíc opravdu snadná.

Co budete potřebovat:

- 400 g brambor
- 1 lžička kmínu
- 250 g kysaného zelí
- 1 bobkový list
- 3 kuličky nového koření
- 3 kuličky černého pepře
- 2 lžice másla
- 1 lžice hladké mouky
- půl lžičky sladké papriky
- (200 ml smetany na vaření)

Jak na to:

Nejprve brambory oloupeme, omyjeme a nakrájíme na menší kostky. Vložíme je do hrnce a uvaříme s trochou kmínu až do měkka. Po dovaření však vodu nesléváme! Dále nakrájíme zelí nahrubo a se zbylým kořením v dalším hrnci povaříme až do měkka. Na pánvi roztopíme máslo, vmícháme mouku a připravíme jíšku. Nakonec k bramborům přimícháme zelí, papriku, zbylé máslo, jíšku a vaříme dalších 5 minut. Pokud chceme, můžeme vše na závěr dochutit smetanou. Horkou polévku hned podáváme.